ANUL VII. No. 1920. EDIȚIA A TREIA DUMINECĂ 17 IULIE 1894

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREI LUNI
ȘI SE PLĂTESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN București LA CASA ADMINISTRAȚIEI
DIN Județe și Streinătate PRIN MANDATE POSTALE
UN AN IN ȚARĂ 30 LEI; IN STREINĂTATE 50 LEI
ȘASE LUNI.. 15 » » 25 »
TREI LUNI.. 8 » » 13 »

Un numer în streinatate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești Române de cuiŭ strein în casă

V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN București și județe SE PRIMESC numai la Administrație
DIN Streinătate, DIRECT LA ADMINISTRAȚIE ȘI la toate oficiele de publicitate
ANUNCIURI LA PAG. IV. . . . . 0,30 b. linia
» » » III. . . . . 2,— lei »
» » » II. . . . . 3,— »
INSERȚIELE ȘI RECLAMELE 3 LEI RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEȘTE DE VÎNZARE CU NUMERUL LA
Kioscul No. 192, Boulev. St.-Germain

UN NUMER VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANU

REDACȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

CE DEVINE LIBERALISMUL?

Camera comunelor din Londra a emis un vot zilele trecute, de o importanță deosebită. Acest Parlament a votat în a doua lectură, proectul de lege prezintat de guvernul liberal, prin care se fixează la opt ceasuri ziua de lucru în mine.

Aceasta dovedește că liberalii englezi aŭ părăsit cu totul calea ce o urmează coreligionarii lor politici din continent și-aŭ dat o nouă orientare adoptînd cîte-va puncte din programul social-democrat.

Direcția luată de liberalii englezi este cu atît mai remarcabilă, cu cît în toate cele-l'alte țări, liberalii tind a adopta o atitudine cu totul opusă. Pe continent aceștia nu numai că nu vor să urmeze progresul veacului, dar par chiar că vor să-l înfrunte.

Vedeți ce se petrece în Franța.

După două-zeci și cinci de ani de republică, după două-zeci și cinci de ani de așteptare din partea poporului muncitor a îmbunătățirilor ce i-se promisese pe timpul imperiului, liberalii francezi aŭ ajuns să respingă ori-ce reformă și să caute a se sprijini numai pe armată, poliție și închisori.

Cu toate acestea, avertismentele nu le-a lipsit că poporul e nemulțumit de acest mod de guvernare. Ce a fost în adevăr, mișcarea bulangistă, de cît porinirea de protestare a unui popor nemulțumit, care preferă să meargă înainte pe dibuite, fără să știe în cotro, de cît să pășască necontenit pe loc? — Și azi faptul alegerei a 56 de socialiști în Camera franceză, ce-a însemnat de cît că poporul francez, devine din ce în ce mai conscient de necesitatea unor reforme urgente?

Cu toate acestea clica ce a acaparat puterea nu vrea să ție seamă de nimic.

Zilele trecute un deputat radical D. Cavaignac, propunea înlocuirea impozitelor directe prin un impozit pe venit, pentru ca ast-fel să se despovăreze contribuabilii săraci și să se supuie la o mai mare contribuțiune surplusul celor prea bogați. Ei bine, această modestă reformă pe care democrația franceză o reclamă de la revoluția cea mare din secolul trecut, a fost respinsă de acești pretinși liberali cari spun că sînt urmașii acelei revoluțiuni.

In schimb însă, ei aŭ votat legea infamă ce s'a analizat eri aci, o lege prin care se stabilește un delict de opinie, prin care se pedepsește simpla intenție delictuoasă și se crează un regim de suspecți.

Față cu o asemenea schimbare de front, conservatorii francezi, vechi monarhiști reacționari, aŭ înțeles că nu mai aŭ nici o rațiune de a fi ca partid aparte, de oare-ce nimic nu-i desparte de acei ce dețin puterea, și atunci aŭ renunțat la individualitatea lor proprie și s'aŭ raliat la partidul liberal. Astă-zi în Franța nu mai există conservatori, ci un singur partid liberalo-conservator reacționar; ce a intrat în luptă cu democrația.

In Germania *cartelurile* în potriva socialismului aŭ început de mult opera aceasta de concentrare a tuturor elementelor reacționare.

Vrea să zică din examinarea celor ce se petrec în străinătate, găsim pe liberali solicitați de două curente.

Unul ce caută să-i îndrume înainte, tot înainte pe calea progresului și a reformelor, făcîndu-i să se conforme nouilor cerințe ale timpului. Un altul din potrivă, ce tinde a-i face să rupă cu trecutul de lupte în potriva reacțiunei și să-i îndepărteze din ce în ce mai tare, de democrația care i-a adus la putere.

Care e mai bun din aceste două sisteme? Răspunsul nu-l vom da noi, căci lesne s'ar putea ghici. Ceea ce putem spune însă e, că dacă englezii, oameni foarte practici și prevăzători, aŭ luat calea asta, e că s'aŭ încredințat că alt-fel ar merge la peire.

Aceste fapte ar trebui să le mediteze partidul nostru liberal. In expectativa în care stă, nu poate să rămîie mult timp. Trebue să se pronunțe cît mai curînd. Ori adoptă exemplul Angliei și 'și întocmește un program de reforme; ori devin francamente reacționari.

In acest din urmă caz însă, liberalii nu vor putea absorbi pe conservatori ca Franța, ci ei vor trebui să dispară, ca individualitate politică; de oare-ce cei dintîiŭ dețin puterea și aŭ un Stat major mai prezentabil.

Ori-cum, așa ca pînă acum nu pot să rămîie, și-și fac iluzii mari, dacă cred că în formația actuală pot să ajungă la putere.

C. D. Anghel.

LA TEMNIȚĂ!

Nici nu s'a depărtat bine Hieronymi împăciuitorul din Transilvania, și deja avem de înregistrat din partea ungurilor niște noi simptome doveditoare de sinceritatea sentimentelor de împăciuire de care sînt animați față de romîni.

S'a început adică executarea sentinței barbarilor din Cluj asupra membrilor comitetului național romîn, și brutalitatea cu care se operează această executare nu rămîne cu nimic îndărătul brutalității cu care a fost rostită sentința.

De și martirii de la Cluj aŭ dovedit în tot timpul prin atitudinea lor vrednică și impunătoare, că sînt hotărîți a suferi, cu fruntea senină și cu inima oțelită, martiriul pînă la sfîrșit,—totuși ei sînt tratați, de organele stăpînirei unguresci, așa cum nu se tratează de cît bandiții evadați, saŭ mai bine zis așa cum numai niște bandiți constituiți în *autoritate* știŭ să trateze.

Deși nici unul din acești nobili luptători nu s'a speriat un moment măcar de grozăvia temnițelor unguresci, de și toți eraŭ gata să plece în ori-ce moment să-și înceapă osînda din care vor ieși pe veci glorificați de istoria nepărtinitoare a luptelor pentru libertate, — totuși guvernul unguresc a crezut cu cale a-și asmuța sbirii asupra lor, a-i brutaliza și a-i escorta *între baionete* la închisoare.

Doctorul Rațiŭ a fost smuls fără de veste, fără cel mai mic aviz, din sînul familiei sale, insultat de jandarmii lui Hieronymi, Iuliu Coroianu a fost ridicat noaptea din pat și brutalizat de aceiași agenți mizerabili,—și de sigur tot ast-fel se va proceda și cu cei-l'alți acuzați.

Și pe cînd se comit aceste mișelii fără nume, ipocritul *Impăciuitor* Hieronymi *se plînge* că Romînii sînt încăpățînați și nu vor să primească mîna împăciuitoare pe care le-o întinde!

Cu adevărat, se petrec în lumea aceasta lucruri, la cari gîndindu-te, trebue să-ți stea mintea în loc. Să nu aibă oare nici o margine orbirea și perversitatea cari degradează pe unii oameni?

H.

SPANACHIDI SPIRITIST

Citim în *Lupta* d'aseară:

Reporterul *Naționalului* cînd s'a primit eri la redacție telegrama prin care se anunța arestarea d-rului Rațiu, văzuse deja faptul petrecîndu-se, prin acel fenomen curios, cunoscut sub numele de *clairvoyance*. De sigur că psichologii noștri vor înregistra acest caz, cum s'a înregistrat și celebrul caz al tînărului, care stînd cu mai mulți prieteni în Stokolm a văzut cum arde casa, din satul săŭ natal, în care locuiaŭ părinții săi.

Reporterul *Naționalului* a văzut următoarele:

Cînd d-rul Rațiu a fost pornit la gară, D-na Rațiu a plîns, Domnișoara Dorina Rațiu plîngea de asemenea. Numai Domnișoara Felicia Rațiu părea mai stăpînită și cu figura foarte energică.

In numĕrul din urmă al *Revistei nouă*, D. B. P. Hasdeŭ, șeful spiritiștilor romîni, declara că de mai multe luni de zile î-a slăbit *mediumitatea* cu desăvîrșire. Credem deci a-i face un serviciŭ semnalîndu-i pe ilustrul Spanachidi, care, după cum se vede, e un mediŭ de prima forță.

O nouă *speranță* pentru spiritismul romîn?

B.

DOMNIA INTUNERECULUI

Guvernul unguresc care se laudă mereŭ cu liberalismul săŭ și ne tratează pe noi — prin reptilele sale — de înapoiați și barbari, ajunsu să facă cea mai aprigă concurență guvernului rusesc.

Infama cenzură funcționează în Ungaria pe o scară mai întinsă de cît în absoluta Rusie. Toate ziarele și scrierile care nu convin furioșilor nebuni de la Pesta, nu pot să pătrundă în Ungaria.

Ziarele interzise de a intra în Ungaria se urcă la vre-o cîte-va mii. Și nu numai ziarele romînești și italiane sînt lovite de această măsură de rigoare, ci și o bună parte din ziarele germane, franceze și engleze.

Iar acele publicații care aŭ voe să intre în Ungaria, sînt servite în mod foarte neregulat abonaților, căci cenzura ungurească le suprimă adesea pe sub mînă.

Dacă interdicția complectă e un act de sălbatici fricoși, suprimarea parțială a publicațiilor de către poșta ungurească, e o adevărată escrocherie, căci ea se face fără nici un aviz prealabil și fără nici o hotărîre oficială.

Credem că cea mai nimerită măsură pentru a se stigmatiza domnia întunerecului care dăinuește în Ungaria, ar fi ca să se semnaleze faptul presei străine din toate țările și să i se comunice și lista tuturor ziarelor interzise de guvernul unguresc.

Poate că atunci, cînd rușinea asta ar fi cunoscută de toată lumea civilizată, guvernul unguresc ar înceta de-a mai fi reprezentantul cel mai aprig al celei mai infame cenzuri.

Index.

DE PESTE MUNȚI

(Corespondență particulară a *Adevĕrului*)

Afacerea studentului Moroianu.- Maghiarisarea gimnasiului din Beiuș.

Brașov, 14 (26) Iulie 1894.

Afacerea studentului Moroianu, despre care am scris eri se încurcă tot mai tare. Moroianu a fost în decursul zilei de eri, așteptat de patru panduri înarmați și de patru jandarmi, cari-l pîndeaŭ ca să pună mîna pe el. Moroianu însă nu s'a reîntors pînă în momentul de față în Săcele așa că nu a putut fi prins.

După ce s'a constatat, că atît în ce privește miliția, cît și în privința altor datorii cetățenești Moroianu este cu totul în regulă, Ungurii aŭ aflat acum un alt pretext de urmărire.

Un Ciangăŭ din Săcele l'a denunțat, că l'a auzit într'una din zilele săptămînei trecute, pe cînd se afla la berăria din cernatul Săcelelor, în societate cu D. senator Sasu din Brăila, cu preotii Verzea, Popea și alții din Săcele, — vorbind în sens dușmănos de Maghiari. Ast-fel urmărirea se face și în cazul de față subobicinuitul pretext de «agitațiuni».

De alt fel lucrul era dinainte pregătit. Dovadă împrejurarea, că D. lui Moroianu 'i s'a refuzat cererea, de-a căpăta un certificat de trecere în Romînia, fără nici un motiv. Acum se zice, că s'ar fi dat și pazitorilor de la granițe ordin stric, ca să fie cu deosebită atențiune asupra lui Moroianu, ca nu cumva să poată «fugi» în Romînia.

E evident, că urmărirea aceasta este efectul laudabilei activități, ce a desvoltat'o în timpul din urmă tînărul George Moroian ca președinte al secțiunei Ligei din Paris. E temere, ca să nu fie prins și ținut în pușcărie, cîte-va săptămîni, după cari să fie liberat sub cuvînt, că «nu s'a putut dovedi culpabilitatea luĭ».

Așa știŭ stăpînitorii să-și verse focul turbărei asupra tinerilor noștri romîni.

Despre cele ce vor urma, nu voiŭ întîrzia de-a vă informa la timp.

Maghiarizarea gimnasiului din Beiuș.

In vreme ce ministrul Hieronymi umblă să îmbete lumea cu frase de «împăciuire», guvernul pe de altă parte, continuă de-a submina așezămintele noastre culturale în tăcere și în modul cel mai mișelesc.

Este știut, că acum vre o trei ani, guvernul a răpit din mîna Romînilor o parte din gimnasiul lor confesional de la Beiuș, introducînd limba maghiară ca limbă de propunere în cele patru clase superioare. Din un institut cultural romînesc, întemeiat din banii Romînilor, ei aŭ făcut ast-fel un atelier de maghiarisare.

Atunci se credea, că ungurii vor avea măcar umanitatea, de a se mulțămi cu atît și nu vor pretinde maghiarizarea desăvîrșită a întregului gimnaziŭ. Dar optimiștii, cari aŭ crezut ast-fel, s'aŭ înșelat amar.

Primesc tocmai acum o programă a gimnaziului de la Beiuș, în care se descopere un șir întreg de fapte petrecute în cursul anului, cari pînă acum n'aŭ fost cunoscute de publicul romînesc și cari arată tendința ungurilor, de a lua acestui institut cultural al nostru și cel din urmă caracter romînesc. Voiŭ aminti numai cîte-va din aceste fapte:

Măsurile guvernului

In decursul anului școlar trecut, ministeriul de culte și instrucțiune publică a dat ordin, ca statutele societății de lectură a tinerimei de la gimnaziul din Beiuș să se schimbe ast-fel, ca să se asigure limbei și literaturei maghiarilor un loc de frunte.

Apoi ca programele, saŭ dările de seamă ale gimnaziului, care pînă acum s'aŭ editat numai romînește, de aici înainte să se editeze mai întîiŭ în limba maghiară și numai după aceea în limba romînă.

In contra acestor cereri, episcopul romîn Mihail Pavel de la Oradea-mare a înaintat protest la minister; rezultatul e necunoscut pînă acum. Se poate prevedea însă cu siguranță, că el va fi negativ.

Altă poruncă este, ca numele de botez ale școlarilor romîni să se scrie ungurește în toate actele oficiale.

E caracteristic, că de-o-dată cu acest ordin bașabuzucesc, același ministru unguresc de culte și instrucțiune publică, a dat ordin, ca numele de botez ale școlarilor izraeliți (la gimnaziul romîn din Beiuș se află și 24 școlari jidani) să nu se maghiarizeze. Cum vine ministrul să ceară maghiarizarea numelor romînești, iar a celor izraelite nu? — acesta e un mister. Probabil se vor fi pus și Ungurii pe griji, că în curînd nu se vor mai putea deosebi maghiarii de jidani și de aceea va fi dat ordinul de a se menține intacte numele jidovești.

Mai amintesc aci, că cu ocazia aniversărei de o mie de ani de la venirea Ungurilor aici, ministrul de instrucție a dat ordin ca fie-care gimnaziŭ să-și publice istoricul săŭ. Față cu gimnaziul din Beiuș, ministrul ordonă ca acest istoric să se publice în limba maghiară, iar alăturĭ cu aceasta, Romînii pot, dacă voesc, să adaoge și textul romînesc.

Sînt încă multe alte asemenea ordonațiuni, care mai toate s'aŭ dat numai în decursul acestui an, fără a fi avut publicul romîn cunoștință despre ele pînă acum.

Nu mai încape îndoeală, că începută fiind o dată hrăpirea acestui gimnaziŭ, ea se va continua pînă cînd va fi hrăpit cu totul din mîna Romînilor.

Cîmpeanul.

DESMINTIRI SLUGARNICE

L'Indépendance roumaine aprecîind conflictul iscat între Statul nostru și Serbia, relativ la furnitura sărei, confirmă știrile noastre de acum o săptămînă, asupra cauzelor decisiunei luate de guvernul sîrbesc și asupra rolului ce l'a jucat în această afacere de nemernicul ex-rege Milan.

In urma acestei publicațiuni *Timpul*, care are specialitatea desmințirilor caraghioase, într'o notă cam timidă, spune că e nedreaptă și neîntemeiată acuzarea *Independenței* că Milan ar fi fost personal amestecat în afacerea contractului.

Pentru ce *Timpul* desminte numai pe *l'Indépendance*, cînd noi de o săptămînă am arătat cum stă lucrul și am dat detaliile cele mai precise asupra rolului jucat de Milan, asupra bacșișului luat de el, și asupra modului întrebuințărei banilor?

Motivul e că această desmințire e numai de formă.

Iscusitul nostru ministru de externe, s'a temut că relațiunea ziarului francez, fiind citită la Belgrad să nu indispuie pe guvernul sîrbesc și să îngreuieze trătările cu el—și atunci a pus pe confrații de la *Timpul* să desmintă știrea aceea.

Slugărnicia e zadarnică. Putem să zicem ori-ce despre Milan, omul acesta e prea cinic pentru a se supăra. Și apoi de acuma lui ce-i pasă, a și plecat din Viena la Paris; poate în urma lui să se întîmple ori-ce, el a încasat banii.

In asemenea împrejurări, nu ca platitudini și cu desmințiri tendențioase se poate avea cîștig de cauză.

Ministrul de externe trebue să fie mai dîrj și mai energic în apărarea drepturilor noastre.

Pînă atunci nu putem considera purtarea sa de cît ca o dovadă de slăbiciune și bicisnicie.

DIN BULGARIA

Plimbările miniștrilor. - Congresul Presei. - Asasinul lui Belceff

Sofia, 15 Iulie. — Ministrul-președinte Stoiloff și ministrul de rezbel s'aŭ oprit, în prima zi a călătoriei lor de inspecție în țară, la Tatar Bazargic, unde aŭ fost primiți la gară de autoritățile civile și militare și de municipalitate. Ei aŭ fost aclamați cu entusiasm de populație.

Seara a fost banchet, preumblare cu torțe, discursuri.

Miniștrii aŭ plecat apoi la Filipopoli, unde li s'aŭ făcut o primire călduroasă. Autoritățile, reprezentanții tutulor confesiunilor și o mulțime enormă se găseaŭ la gară.

Apoi s'a făcut o manifestație înaintea casei miniștrilor. D. Stoiloff a mulțămit mulțimei prin cuvinte călduroase.

Congresul ziariștilor bulgari deșteaptă în întreaga țară un interes mare; orașele, societățile, corporațiunile trimet depeși congresului.

* *

Se constată în privința nouii arestări la Tulcea a adevăratului asasin al lui Belceff că această arestare s'a făcut în urma unei denunțări adresată guvernului romîn de agentul Bulgariei la București.

Guvernul bulgar a rugat în același timp pe agentul Romîniei la Sofia de a interveni pe lîngă autoritățile romîne de a deschide o anchetă, ceea ce s'a și făcut.

Guvernul bulgar nu cunoaște încă rezultatul anchetei, dar știe că individul denunțat este ținut la închisoare.

Guvernul va vedea după primirea dosarului, dacă este loc de a cere extrădarea.

D. Stoiloff a primit deputațiuni din toate părțile orașului Filipopoli, a autorităților judiciare, administrative și a corporațiunilor. El a făcut apoi visite Consulilor și șefilor eclesiastici.

ARGUMENTE „ISTORICE"

Alegerile comunale se apropie.

Lupta cea mai vie și cea mai importantă se va da la București.

«Partidele istorice» încep să agite diferite chestii privitoare la comună, prin ziarele lor.

Credeți că e vorba de nevoile orașului, de reformele ce trebuesc îndeplinite, de higiena publică, etc.? Aș! asemenea discuții meschine sînt de domeniul partidelor neistorice, care n'aŭ rădăcini în țară și nu's chemate să-și spue cuvîntul în afacerile publice.

Gazetele conservatoare și liberale își aruncă una alteia în cap cu condicile noui și vechi ale primăriei, acuzîndu-se reciproc de nechibzuință, incapacitate, culpabilitate în administrația averei comunale și alte învinuiri de acest soiŭ.

De partea cui e dreptatea ar fi cam greŭ de spus, partea nostimă a acestei polemici demnă de Balamuc și Văcărești, e că ambele partide, după ce se vor fi înjurat ca la ușa cortului și acuzat ca la tribunalul corecțional, vor cere simultaneŭ încrederea alegătorilor în viitoarele alegeri.

Și alegătorii nedumeriți și neconvinși vor urma probabil tot vechiul criteriŭ: *bila și chinoroșul*, argumentele supreme ale partidelor istorice de la cîrmă.

Linx.

Din Fălticeni

(Corespondenţă specială a *Adevĕruluĭ*)

Vin alegerile. — Angina difterică şi tifosul. — Bustul luĭ Lambrior. Iarmarocul de Sf. Ilie.

Alegerile comunale se apropie. Ediliĭ noştri ne daŭ dovadă prin trotuarele ce le fac pe strada mult oropsită a găreĭ. Pietrele înşirate în faţa primărieĭ, dacă ar putea vorbi, ne-ar spune: că sînt destinate pentru a chiorî pe contribuabiliĭ alegătorĭ. Despre acest adevăr ne vom convinge maĭ tîrziŭ. De astă dată o mică observaţiune.

Făceţĭ trotuare, dar de ce a-ţĭ stricat strada cu totul?

Aveţĭ noroc că nu plouă, căcĭ atuncĭ veţĭ vedea roadele munceĭ Dumneavoastră.

Angina difterică şi tifosul

In timp ce din zi în zi sîntem ameninţaţĭ noĭ orăşeniĭ de holeră; angina difterică şi tifosul fac ravagiĭ marĭ pe la sate. La Dolhasca şi Probota angina difterică, iar la Paşcanĭ tifosul, fac o mulţime de victime. Tifosul de la Paşcanĭ e provenit din cauză că primarul aceluĭ tîrguşor are o deosebită afecţiune pentru cîte-va eleştae din oraş, care exală miasme cumplite. Bine stăm din punctul de vedere higienic.

Nicĭ aceĭ din Hotentoţia nu ne întrec.

Iar bustul luĭ Lambrior

Am rugat în corespondenţa trecută pe ceĭ în drept ca să-mĭ răspundă ce s'a făcut cu baniĭ colectaţĭ pentru bustul regretatuluĭ filolog Lambrior dar toţĭ aŭ tăcut ca peştele.

Adresez din noŭ această întrebare deţinătoruluĭ aceluĭ fond şi-l rog să ni-se răspundă de oare-ce greutăţile spun că s'a păpat de mult timp acel fond. O lămurire D-le casier.

Tăcerea D-tale mă va forţa să-ţĭ spun şi numele şi atuncĭ, atuncĭ... cum rămîne!

Iarmarocul de Sf. Ilie

Renumitul Iarmaroc de Sf. Ilie — cel d'intîĭ din ţara romînească — a început încă de la 1 Iulie şi va ţinea pînă la 30 a. c. O mulţime de angrosişti din Bucureştĭ, Craiova, Brăila, Galaţĭ, Iaşĭ, etc. aŭ reuşit să se desfacă mărfurile lor. Iarmarocul de vite se începe de la 14 a. c.

Se speră că acest iarmaroc să fie mult maĭ mare ca cel din aniĭ trecuţĭ. La timp vom reveni.

Dorna.

MARCEL PRÉVOST

ÎNTÊIA ÎNTÎLNIRE

— Aşa dar, mĭ-am început operaţiunile. Răzbunarea mea e pe cale bună; am un aliat, chiar pe acela pe care mi-l alesesem dinainte: D. Duzard.

«Sîmbăta trecută am prînzit la prietena mea D-na Dehesnin, cu dînsul, lîngă dînsul. Punîndu-mă la masă, îmĭ ziceam: «Trebue ca omul acesta să fie amorezat de mine în seara asta, pe la orele unsprezece». Intoarsă acasă, pe la miezul nopţeĭ, fuĭ silită să-mĭ mărturisesc că D. Duzard nu era încă amorezat, tot aşa de puţin ca mine.

«Văd că noĭ ne facem cîte o dată iluziĭ asupra «putereĭ farmecelor noastre», noĭ, adică femeile cinstite.

Totuşĭ, D. Duzard, de şi încă foarte puţin amorezat de mine, era gata la orĭ-ce, la toate gesturile omuluĭ amorezat. Şi, pantru ţelul ce-mĭ propun, atîta mĭ-ajunge. Dar evenimentele acestuĭ prînz sînt vrednice de a fi povestite.

«Fireşte, abia aşezată, am început să vorbesc cu vecinul meŭ — nu cu D. Duzard; cu cel-l'alt, un mesean cu totul *oare-care* şi acesta mĭ-a vorbit de isprăvile sale de la club. In vremea asta mă uitam pe furiş la vecinul meŭ din stînga, la acela cu care nu vorbeam. El mînca fără să zică o vorbă; din vreme în vreme se întorcea pe jumătate către mine, ghiceam pe buzele sale o intrebare: *cine-i? cine?* al convorbirilor pariziene între un bărbat şi o femee carĭ nu-şĭ displac.

«Dar tocmaĭ în momentul acela cŭ mă aplecam spre tînărul clubist, îĭ sorbeam cuvintele, îl îndemnam la vorbă prin răspunsurĭ admirative. Cînd văzuĭ pe D. Duzard destul de enervat de jocul acesta, cînd fuĭ sigură că gîndeşte: «Dar ce are dobitoaca asta de se face că nu mă vede?» lăsaĭ de o dată pe tînărul clubist şi mă întorseĭ spre acela pe care-l alesesem de viitor nelegitim şi-l rugaĭ să-mĭ toarne apă în pahar. In acelaşĭ timp îĭ turnaĭ eŭ în obraz tot ce ochiĭ meĭ pot cuprinde ca făgăduelĭ voluptoase.

«Fu aşa de surprins şi, mi se pare aşa de mulţămit, în cît nu-şĭ păstră tot sîngele rece. Niţică apă curse pe masă; el se scuză bolborosind. Aşa-l voiam: turburat, desorientat, neliniştit. Nu-mĭ plac cuceritoriĭ. Nu-mĭ plac bărbaţiĭ carĭ-şĭ răsucesc mustaţa şi bat din pintenĭ.

«După cincĭ minute, vorbeam despre dragoste. Sermană temă veche, tocită, pe care nicĭ el nicĭ eŭ n'am întinerit-o cu nicĭ o părere nouă... De cîte orĭ, faţă cu alţĭ vecinĭ de masă saŭ faţă cu cutare mosafir privilegiat, pe care-l primisem înainte de ceasul vizitelor; — de cîte-orĭ nu-mĭ arătasem «sfiala inimeĭ mele faţă cu nesiguranţa dragosteĭ şi că, de sigur poate sînt în viaţa uneĭ femeĭ cinstite momente în care cinstea i se pare o povară; dar că frica de adulter ne aruncă, maĭ fără voia noastră, în braţele virtuţeĭ».

«Mi se pare zăŭ că spunem bărbaţilor toate acestea: e un mod naiv de a-ĭ pofti să ne dea, înainte de a întreprinde ceva garanţiĭ de siguranţă. D. Duzard se execută. El eşi din încurcătura asta destul de bine şi cu uşurinţa unuĭ om care de multe orĭ a făcut conferenţe asupra acestuĭ subiect.

«Există uniĭ oamenĭ, m'a asigurat el, pentru carĭ, cu tot scepticizmul înconjurător, viaţa sentimentală remîne lucru serios; oamenĭ carĭ caută duioşia în dragoste fără a esclude desfrîul (toţĭ bărbaţiĭ se cred obligaţĭ a făgădui femeilor cărora le fac curte voluptăţĭ foarte criminale).

«Asta însemna că el, Duzard, e unul dintre oameniĭ aceştia excepţionalĭ că el posedă secretul tuturor dezmierdărilor amestecate cu toate plăcerile şi că depune la picioarele mele acest îndoit secret. Iĭ dăduĭ a înţelege că l'am priceput şi ne despărţirăm de la masă foarte mulţămiţĭ unul de altul.

«După o jumătate de ceas de despărţire, ne întîlnirăm iar. El se aşeză lîngă mine pe o canapea rotundă şi-mĭ spuse cu un glas care tremura cum trebue:

«—Doamnă, nu sînt de profesie curtezan, o ştiĭ. Aşĭ fi foarte, foarte fericit ca să te maĭ revăd după seara de azĭ, cînd ne-am povestit puţin din cul nostru. Dar nu maĭ sînt destul de tînăr pentru a mă expune să mă amorezez de o femee care şi-ar rîde de mine şi simt că mă amorezez de D-ta. Spune-mĭ cinstit ce trebue să fac...»

«Bună frază, emoţionată! Nicĭ asta nu era nouă de tot pentru mine şi cît de bine-ĭ ştiam înţelesul adevărat! Asta însemna nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puţin de cît:» Doamnă, duc o viaţă destul de plăcută pentru ca să nu maĭ am vreme de pierdut. Vreaŭ să-ţĭ fac vizite, dar cu condiţia să mi te daĭ mie».

«Şi, fiind-că de fapt eram de aceeaşĭ părere cu dînsul asupra acestuĭ ţel al relaţiilor noastre, i-am spus:

— Vino să mă vezĭ Marţĭ, înainte de ora treĭ; vom vorbi».

«El îmĭ luă mîna, o strînse cu o strînsoare care înseamnă pasiune în pantomima amoroasă şi mă părăsi încet, ca un om căruia-ĭ vine leşin de fericire. Sînt sigură că gîndea:

«— Femeiuşca asta e o gîscă. Cine ar fi crezut-o aşa de uşoară, văzînd-o atît de liniştită şi de gravă?...»

Ştirĭ din Bulgaria

O aniversare funebră. — Rusofiliĭ din Bulgaria.

Sofia, 15 Iulie.—Azĭ, aniversarea împătriteĭ execuţiunĭ a condamnaţilor pentru asasinarea luĭ Belcev, adică Gheorghiev, Melarov, Popov şi Caraguelev, un serviciŭ funebru s'a oficiat la Catedrală.

Ceremonia comandată de familia Gheorghiev, avea un caracter privat dar asistenţa era numeroasă. Mulţĭ membri aĭ congresuluĭ preseĭ eraŭ de faţă.

Sofia, 15 Iulie.—Scrisoarea provenind, zice-se, de la un membru al cabinetuluĭ actual şi publicat de *Sviet*, scrisoare care a făcut ocolul preseĭ europene, este considerată ca produsul fantesieĭ al vr'unuĭ emigrat bulgar la Petersburg.

Asemenea planurĭ nu aŭ luat naştere în capul adevăraţilor rusofilĭ carĭ în Bulgaria doresc o împăciuire cu Rusia, căcĭ eĭ voesc această împăciuire pe basa drepturilor cîştigate şi fără oare-carĭ concesianĭ.

STIRI MARUNTE

Membriĭ societăţeĭ *Lumina pentru toţĭ* sînt rugaţĭ a se întruni în şedinţă generală în ziua de 17 Iulie a. c., orele 4 p. m. în Calea Dudeştĭ, No. 66, fiind la ordinea zileĭ reorganizarea societăţeĭ.

Decisiunile se vor lua cu orĭ-cîţĭ membriĭ vor fi prezenţĭ.

INFORMAŢIUNI

Ministerul şcoalelor a trimes pe bursieriĭ carĭ n'aŭ părinţĭ, ca să peatreacă vacanţia la mănăstirea Dălhăuţĭ din jud. R.-Sărat.

Erĭ s'a ţinut la ministerul şcoalelor licitaţie pentru halele de gimnastică de la gimnaziile din Piatra-Neamţu, Fălticenĭ, Vasluiŭ şi Caracal.

D. V. A. Urechiă se va duce, in luna August, la Lipsca ca să viziteze seminarul filologie romîn de sub direcţia D-luĭ Weigand.

La 1 Septembrie a. c., se va ţine concurs la direcţia şcoalelor respective pentrn acuparea locurilor vacante de internĭ din şcoalele normale primare.

Locurile vacante sînt: La şcoala normală de institutorĭ din capitală, 20; la şcoala normală Carol I, 20; la şcoala normală Vasile Lupul din Iaşĭ, 50; la şcoala normală din Bîrlad, 20; la şcoala normală din Craiova, 28 şi unul de solvent; la şcoala normală de institutoare din Craiova 8 locurĭ de bursiere.

Condiţiile concursuluĭ sînt cele prevăzute de regulament (art. 1, 3, 4, 5, 7, şi 28).

Concursul pentru catedrele de croitorie de la şcoalele profesionale No. 3 din Bucureştĭ, Galaţĭ şi Caracal s'aŭ terminat. Rezultatul nu se ştie încă de oare-ce nu s'a înaintat raportul la minister.

D. Dr. C. Istrati, inspector al învăţămîntuluĭ superior, va pleca la Congresul de chimie care se va ţine la Bruxelles cu începere de Sîmbătă 4 August stil noŭ. D-sa se va ocupa cu chestiĭ şcolare, apoĭ se va duce la Anvers pentru a face studiĭ asupra petroliuluĭ.

S'a acordat bene-meranti clasa I, pentru scrierile sale ştiinţifice şi maĭ ales pentru fauna melacologică (adică studiŭ asupra melcilor), D-luĭ I. P. Licherdopol, profesor la şcoala de comerţ din capitală.

D. general Poenaru, ministru de războiŭ, pleacă Miercurĭ la băile din Kissingen.

Interimul ministeruluĭ de războiŭ îl va ţine D. L. Catargiu.

Ministerul de războiŭ a instituit o comisiune, care să studieze întocmirea unuĭ noŭ regulament interior al ministeruluĭ de războiŭ.

In acelaşĭ timp se studiează şi reorganizarea ministeruluĭ de războiŭ.

D. inspector M. Vlădescu, inspector al învăţămîntuluĭ secundar, pleacă la Cîmpu Lung şi de aicĭ în Elveţia, unde va sta pe toată durata vacanţeĭ.

S'a scos la concurs, pe ziua de 1 Noembre, catedra de ştiinţele fizico-naturale de la externatul secundar de fete din Focşanĭ.

Se studiază chestia unuĭ congres al universităţilor romîne, pentru Septembrie 1895.

După cît aflăm, poziţia D-luĭ Apostol Mărgărit, inspectorul şcoalelor romîne din Macedonia, e foarte zdruncinată.

Ar fi şi timpul ca ministrul de instrucţie să pue o dată capăt carierei scandaloase a acestuĭ individ.

Timpul anunţă că D. senator Marocneanu refuză de a primi postul de prefect al judeţuluĭ Dolj.

D. L. Catargiu este acum atît de de incurcat, în cît insistă din toate puterile pe lîngă D. Gîrleşteanu să-şĭ conserve postul săŭ.

D. Gîrleşteanu, însă, este hotărît a trece în magistratură, cu atît maĭ virtos, că nu el poate invoi ca faimosul bătăuş, Ioan Grecescu să fie numit poliţaĭ al Craioveĭ, chiar acum, înaintea alegerilor.

Cu data de 14 (26) Iulie se telefonează din Budapesta *Dreptăţiĭ*:

Vaporul romîn «*Basarab*» a sosit aicĭ sub conducerea căpitanuluĭ Vulcanovicĭ. Vaporul e foarte puternic şi a adus 10 şlepurĭ încărcate cu bucate. Acesta este primul vapor romîn care a venit la Budapesta.

Cu privire la procesul celor 42 de studenţĭ romînĭ de la Universitatea din Cluj, ziarul local *Kolozvár* anunţă că ministerul instrucţieĭ din Budapesta a hotărît ca toţĭ aceĭ studenţĭ să poată urma la cursurĭ şi să fie admişĭ la examen, *însă certificate să nu se libereze*, pînă cînd judecătoria civilă nu-şĭ va pronunţa sentinţa in procesul intentat.

Se vesteşte din Belgrad că fostul ministru de interne din cabinetul Pasicĭ, D. Iovan Ghiaja, va înfiinţa un noŭ ziar radical, avînd maĭ ales scopul de a face propagandă pentru ideia confederaţieĭ balcanice.

Monitorul publică azĭ decretul prin care se concentrează pe ziua de 1 Septembre pentru marile manevre de toamnă:

Contingentul 1886 din reservă, întreg;

Contingentul 1888 din concediŭ, întreg;

Contingentul 1890 cu schimbul al regimentelor de infanterie;

Contingentele 1892 şi 1893 cu schimbul ale regimentelor de călăraşĭ şi

Contingentul cu schimbnl 1894 pentru complectarea instrucţiuneĭ sale.

In numărul nostru literar de mîine vom publica un interesant articol asupra tratărilor urmate în privinţa înfiinţăriĭ episcopatuluĭ romîn din Macedonia.

Detaliile pe care le publicăm sînt absolut sigure şi de o importanţă incontestabilă.

Atragem, decĭ, atenţiunea cititorilor noştri asupra destăinuirilor ce le vom face.

Inecul de la Herăstrăŭ

Alaltă-erĭ noapte vre-o cîţĭ-va tinerĭ magistraţĭ, al căror nume nu-l spunem, s'aŭ dus să petreacă la Herăstrăŭ. Petrecerea a durat pînă tîrziŭ de tot, maĭ ales că eraŭ însoţiţĭ şi de cîte-va cuconiţe. Cum cheful adesea îţĭ deşteaptă tot felul de plăcerĭ fanteziste, tineriĭ aŭ cerut o luntre pentru ca să treacă marele eleşteŭ într'un ostrov unde se pregătise toate cele necesare chefuluĭ şi odihneĭ.

In luntre aŭ luat cu dînşiĭ şi lăutarĭ carĭ le cîntaŭ pe cînd treceaŭ eleşteul romanţa:

Cînd luna 'n lacurĭ îşĭ scaldă faţa,
Cînd vîntul doarme în cîmp de florĭ.

. . . .

In ostrov tineriĭ aŭ petrecut pînă aproape de ziuă. Pe la orele $3^1/_2$ răcoarea dimineţeĭ a silit pe tineriĭ magistraţĭ să se întoarcă în oraş, ast-fel că se pregăteaŭ de plecare. Unuia dintr'înşiĭ însă îĭ veni ideea ca trecînd înapoĭ eleşteul să fie însoţiţĭ de o bandă maĭ numeroasă de lăutarĭ şi în scopul acesta s'a trămis cu luntrea unul din lăutarĭ ca să maĭ caute pe la han şi pe alţiĭ.

Lăutarul a maĭ găsit la han alţĭ doĭ lăutarĭ pe carĭ i-a pus în luntre spre a-ĭ trece la ostrov. La mijlocul eleşteuluĭ însă, care e foarte adînc, luntrea s'a răsturnat cu lăutariĭ şi cu luntraşĭ.

Cu mare greutate ceĭ patru inşĭ, luntraşiĭ şi ceĭ doĭ lăutarĭ aduşĭ de la han, aŭ eşit la mal; cel de-al treilea lăutar însă a dispărut sub apă, înecîndu-se, din cauză, propabil, că s'a încurcat în brădiş, de care eleşteul e aproape plin.

Se înţelege că tot cheful tinerilor magistraţĭ s'a stricat.

S'a început imediat căutarea cadavruluĭ nenorocituluĭ lăutar, însă pînă erĭ dimineaţă nu s'a putut încă găsi.

Erĭ după amiazĭ, D. prim-procuror Paraschivescu a ordonat primaruluĭ din Băneasa ca să vîre în eleşteŭ un năvod pentru ca să găsească cadavrul.

La No. literar vom da noĭ amănunte asupra acesteĭ nenorocirĭ.

FOIŢA ZIARULUI *ADEVERUL*

186

TAINELE NOPTEI

DE

M. E. BRADDON

XCVI

Călătoria tristă

— Pentru ce sînt aicĭ? întrebă lady Edith ne maĭ putîndu-şĭ stăpîni spaima?

— Pentru a fi dusă într'un loc sigur.

— De sigur pentru a fi ucisă?

— Nu.

— N'aveţĭ de gînd să mă omorîţĭ?

— Vă daŭ cuvîntul meŭ că nicĭ o picătură din sîngele D-v. nu va fi vărsată de vr'un membru al societăţeĭ Muntenilor răspunse omul.

După cîteva clipe lady Edith îl auzi plimbîndu-se cu paşĭ măsuraţĭ pe punte.

Nenorocita respiră maĭ slobod.

Era ziua mare cînd ajunseră la Neapoli; dar în loc de a intra în golf, căpitanul aruncă ancora la oare care depărtare de mal, unde vaporul rămase pînă înseră.

Lady Edith nu mîncase toată ziua nimic afară de o bucăţică de pîine şi de un pahar de vin.

In zadar rugase ea pe omul de pe punte ca să-ĭ dea voe să iasă niţel la aer pe punte; urechea luĭ rămase surdă la rugămintele eĭ. Noaptea era fără lună.

Abia puteaŭ zări mateloţiĭ terenul, de care se apropia acum vasul. Lady Edith fu scoasă pe uscat între doĭ oamenĭ mascaţĭ; ceĭ-l'alţĭ şapte se înşirară în jurul eĭ ca un fel de gardă de onoare. Ast-fel înconjurată, orĭ-ce gînd de fugă devenea cu neputinţă. La cîte-va sute de metri de ţărm, găsiră o căruţă proastă, la care era înhămaţĭ în chip primitiv nişte caĭ şi care-ĭ aştepta.

Lady Edith fu silită să se urce în trăsura aceea.

Femeea criminală se înfiora şi căuta în zadar să vadă locurile pe unde treceaŭ.

Ea-şĭ aducea aminte că tocmaĭ în oraşul acesta încercase să omoare pe rivala sa nevinovată şi generoasă Lolota Vizzini.

După ce căruţa merse vre'o zece minute, se opri dinaintea unuĭ zid înalt, în care se vedea o portiţă mică de lemn.

Unul dintre ceĭ mascaţĭ dădu un ţipăt de pasere. Era se vede un semnal, pentru că portiţa se deschise şi doĭ oamenĭ tot mascaţĭ se arătară în prag.

Lady Edith se dădu înapoĭ cu groază, cînd văzu că oameniĭ aceştia duc un pachet care avea forma unuĭ cadavru.

Eĭ aduseră obiectul acesta grozav şi-l aşezară în trăsură în faţa Editheĭ.

— E mort? întrebă ea cu desgust.

— Nu, signora, dar e mut, respunse unul. Acuma tovarăşĭ, adaose el punîndu-se în rînd cu ceĭ-l'alţĭ lîngă trăsură, la drum! şi tu, vizitiule, mînă încet caiĭ. Cunoştĭ drumul: la capătul de jos al poteceĭ care duce la Stînca Teroareĭ.

XCVII

Ingropată de vie

Trăsura tristă, care ducea pe lady Edith Merton, înconjurată de amîndouă părţile de oamenĭ mascaţĭ carĭ o însoţeaŭ de la Veneţia, înainta încet pe întunerecul nopţeĭ spre nişte locurĭ necunoscute de lady Edith. Ea se uita la dreapta şi la stînga, dar nu putea să vadă alt-ceva de cît umbrele oamenilor mascaţĭ, carĭ păreaŭ nişte stafiĭ.

Se uită curioasă la pachetul pus în faţa eĭ; pachetul nu se mişca.

— E oare un trup omenesc? întrebă ea pe unul dintre mascaţĭ, care şedea în trăsură lîngă dînsa. Simţea nevoia absolută de a rupe tăcerea, care-ĭ devenise de nesuferit.

— E trupul unuĭ om, nu e aşa? repetă ea.

— Da.

— E mort?

— Nu, răspunse masca, v'am spus deja că nu e mort, ci numaĭ mut.

— Are atuncĭ un căluş în gură?

— Nu, îĭ s'a dat muţenia pe altă cale. El nu va maĭ vorbi.

— Pentru ce?

— Pentru că e un trădător, signora.

— Un trădător! strigă marchiza înfiorîndu-se.

— Da, un trădător al cauzeĭ libertăţeĭ Italieĭ, trădător faţă cu societatea Muntenilor. Credeţĭ poate, signora, că noĭ glumim, că sîntem nişte copiĭ şi că visurile noastre de libertate sînt tot aşa de vaporoase ca visurile unuĭ copil? Credeţĭ poate că nu ştim să ne răzbunăm împotriva acelora carĭ ne trădează? Fiţĭ pe pace, signora; noĭ nu sîntem copiĭ răzbunarea noastră nu e o glumă.

Lady Edith voi să răspundă, dar limba-ĭ se uscase în gură şi nu putea scoate un cuvînt.

— Voiţĭ să vă povestesc, signora, cum societatea Muntenilor şĭ-a răzbunat împotriva acestuĭ om? întrebă masca arătînd spre pachetul din faţa eĭ.

Lady Edith nu putu face alt-fel de cît să dea din cap în semn afirmativ.

— Cînd soarele răsări ierĭ, urmă cel mascat cu acelaşĭ ton rar şi măsurat, omul acesta poseda încă o inteligenţă care putea să facă dintr'însul o fiinţă folositoare şi bună, de cea maĭ înaltă treaptă socială; saŭ un diavol încarnat. Fără milă, fără scrupule, fără remuşcare, el şi-a ales calea crimeĭ fără a se gîndi la care ţel îl va aduce ea. Capul săŭ ştia să combine o crimă şi mîna sa ştia s'o ezecute. Erĭ dimineaţă se sculase în deplină stăpînire a facultăţilor sale; seara fusese invitat la un banchet de către acela pe care-l credea păcălitul săŭ. Se înşela, pentru prima oară în viaţa sa. Omul acela era unul dintre aĭ noştri.

Urmă o pauză. Lady Edith stătea mută şi cuprinsă de groază auzind cuvintele celuĭ mascat.

Omul învălit în formă de pachet zăcea tot nemişcat, nicĭ o cută a mantaleĭ, cu care era învălit, nu se mişcase. Trăsura înainta încet, caiĭ mergeaŭ la pas şi cele opt măştĭ formaŭ o gardă tăcută în jurul prizonniereĭ.

— La banchetul la care fusese invitat trădătorul, urmă masca, vinurile cele maĭ scumpe şi maĭ alese curseră în valurĭ; se observa maĭ ales o sticlă de cristal, îmbrăcată în aur, care conţinea un lichid roş şi transparent, lucind ca nişte rubinurĭ topite. Privirea de vultur a trădătoruluĭ fu atrasă de această sticlă artistică şi de culoarea minunată a lichiduluĭ ce ea conţinea. El întrebă de numele acestuĭ vin. Gazda zîmbi.

«— Vinul acesta n'are nume, răspunse gazda, şi el are un efect ciudat asupra aceluia care-l bea. Te sfătuesc să beĭ dintr'însul cu măsură».

Trădătorul rîse de sfatul acesta.

«— Sînt prea învăţat cu vinurile de orĭ-ce fel, pentru ca să mă tem de al D-v., zise el cu o nepăsare dispreţuitoare.

(Va urma).

Arestările în Transilvania

Sînt arestați pînă acum, următorii condamnați în procesul Memorandului:

Gerasim Domide de o lună, Patriciŭ Barbu, Dr. Ioan Rațiŭ, Iuliŭ Coroianu, Dr. Teodor Mihali, Rubin Palițiu, Dionisie Roman și Dr. Vasile Lucacĭ.

Nicolae Roman nu și-a terminat încă osînda anterioară din procesul Tribuneĭ.

Maĭ urmează să fie arestați D-niĭ N. Christea, Dr. D. P. Barcianu, D. Comșa, Aurel Sucia și George Pop de Băsești.

D-niĭ Dr. Rațiŭ, Dr. Lucaciŭ și Iuliŭ Coroianu vor fi internați în închisoarea din Seghedin, iar ceĭ-l'alțĭ 11 la închisoarea din Vaț, lîngă Budapesta.

De o cam dată D-niĭ Rațiŭ și Palițiu sînt arestați în cabinetul procurorului de la tribunalul din Cluj. Azĭ, saŭ cel mult mîine, vor fi porniți spre Seghedin și spre Vaț.

INTRE CHINA ȘI JAPONIA

Este saŭ nu este răsboiŭ?

Londra, 15 Iulie. — O depeșă sosită la *Lloyds* din Șangai confirmă știrea despre declarațiunea de răsboiŭ între China și Japonia.

Londra, 15 Iulie. — D. Bexton declară la Camera comunelor că depeșele representanților englezĭ la Peking și Tokio, cu data de 26 Iulie seara, sosite la Foreign-Office, vorbesc de negocierĭ pentru menținerea păciĭ. In consecință răsboiul nu a fost declarat pînă în present.

Roma, 15 Iulie. — Agenția *Stefani* află din Petersburg că China și Japonia neconsimțind a retrage cu desăvîrșire trupele lor din Corea, puterile europene carĭ se interesează de conflict ar voi acuma să-ĭ îndemne de a retrage trupele lor în oare carĭ limite.

Brema, 15 Iulie. Agenția telegrafică *Boesmann* anunță că după o telegramă primită de o casă de aci, răsboiul dintre China și Japonia s'a declarat.

Londra, 15 Iulie. — Pînă la 10 ore dimineața nicĭ legațiunea Chinesă, nicĭ cea Japonesă nu aŭ primit vre-o știre oficială în privința declarațiuneĭ de răsboiŭ.

NICOTINA ȘI RÎIA OILOR

Regia tutunurilor franceze a găsit mijlocul de a utiliza nicotina în industrieĭ creînd ast-fel o nouă sursă de beneficiĭ pentru stat.

Din zamă de tutun, el a reușit d'întîiŭ să obțină într'un mod artificial nicotina, în niște soluțiunĭ foarte concentrate.

Apoĭ pentru această soluțiune a găsit două aplicațiunĭ practice foarte însemnate.

Dintîiŭ a aplicat'o în horticultură găsind că e cel maĭ bun mijloc pentru distrugerea insectelor de pe pomĭ.

In fine acum a găsit că acesta ar fi cel maĭ bun remediŭ pentru rîia oilor.

Incercările ce s'aŭ făcut în Republica Argentină și în Urugay, unde pasc turme imense de oĭ, în care rîia face sute de miĭ de victime pe an—aŭ avut un deplin succes.

In urma acestora, guvernul francez a hotărît crearea uneĭ agențiĭ în Buenos-Ayres care să vîndă acest produs crescătorilor americanĭ.

Atragem atenția agricultorilor noștri asupra acesteĭ născocirĭ, cît și a regieĭ noastre spre a studia chestia.

INDUSTRIA PĂCUREĬ

Relativ la această industrie primim următoarea scrisoare, foarte interesantă:

Domnule Director,

Citind în ziarul D-v. No. 1916 din 13 a. c., darea de seamă a viziteĭ făcute de reporterul D-v. la fabrica de petrol din Bucureștĭ, relev din toastul rădicat de onor. D. Bibicescu, vorbele aceste: «O mulțime de fabricanțĭ de petrol de la noĭ din țară, pun în consumație produse ne conforme cu *Regulamentul pentru fabricarea petroleuluĭ*, din care cauză avem de înregistrat o sumă de nenorocirĭ și care ne fac o concurență necinstită»

Asupra acestor puncte am a răspunde:

1) Dacă pînă azĭ s'a fabricat gaz neconform cu Regulamentul, cauza e că pînă la Iulie a. c. n'a fost pus încă în aplicare vre-un regulament și chiar onor. Societate în fabricile sale a fabricat gaz pînă la acea dată, tot în aceleașĭ condițiĭ. De alt-fel pe viitor și fabricanțiĭ ceĭ micĭ putea fabrica gaz conform cu Regulamentul, cu toate că nu posed ghețărĭĭ artificiale în fabricele lor.

In cît privește concurența neonestă ce D. Bibicescu pretinde că fabricanțiĭ ceĭ micĭ o fac, să mă ierte onorabilul D. Bibicescu, că aceasta este imposibil; închipuițĭ-vă, stimabile D-le Director, că numaĭ în districtul Bacăŭ sînt aproape 30 fabricanțĭ micĭ de petroleŭ, pe lîngă aceștĭ micĭ fabricanțĭ trăesc o sumă de oamenĭ. In fie-care fabrică lucrează cîte 15—20 de oamenĭ în lăuntrul fabriceĭ, 15—20 oamenĭ sînt ocupațĭ în permanență cu căratul păcureĭ la fabricĭ (căcĭ eĭ n'aŭ conducte), 50—60 oamenĭ încarcă gaz de la fie-care fabrică și-l vînd în țară. Grație fabricanților celor micĭ, carĭ daŭ oamenilor gaz pe credit pînă ce se întorc de la drum; în total se întreține aproape 3000 romînĭ și sigur că toțĭ acești micĭ fabricanțĭ nu fabrică în fabricele lor quantumul de petroleŭ ce societatea lucrează numaĭ în fabrica din Bucureștĭ, unde chiar după spusul directorului fabriceĭ se ocupă numaĭ una sută oamenĭ în toată fabrica. Se înțelege de la sine că fabricanțiĭ ceĭ micĭ, cu cheltuelile de întreținere ale altor oamenĭ, nu pot de loc să concureze societatea care lucrează tot acelașĭ quantum (poate și maĭ mult) cu o cheltuială numaĭ de *una sută* lucrătorĭ; decĭ onorabilul D. Bibicescu să mă ierte cînd zice că aceasta nu e adevărata cauză a supărăreĭ D-sale.

Cauza adevărată este că onorabila societate de petroleŭ ar dori ca numaĭ ea să rămîie stăpînă aceșteĭ industriĭ, prefăcînd în proletarĭ miĭ și miĭ de oamenĭ carĭ muncesc cu sudoare pentru a-șĭ cîștiga hrana zilnică și să se maĭ țină cum că fabricanțiĭ ceĭ micĭ carĭ există de maĭ mult de 30 anĭ, o concurează pe ea care e născută de cîțĭ-va anĭ.

Primițĭ, vă rog, Domnule Director, stima mea.

D. Crețeleanu.

CORNELIUS HERZ

Paris, 15 Iulie. — Tribunalul corecțional judecă procesul luĭ Cornelius Herz pentru șantaj, cu privire la baronul de Reinach și a companieĭ de Panama. Herz nu s'a presentat; cu toate certificatele de boală aduse în instanță, tribunalul a hotărît ca Herz să fie judecat ca nesupus de a se înfățișa.

Desbaterile s'aŭ amînat pentru 8 zile.

CONDAMNAREA ANARHISTULUI MENNIER

Paris, 15 Iulie. — Juriul a condamnat pe anarhistul Menier la munca silnică pe viață.

LEGEA CONTRA ANARHIȘTILOR

Paris, 15 Iulie. — *Senatul.* — D. Trarieux depune raportul asupra proiectuluĭ de lege contra anarhiștilor. D-niĭ Floquet, de l'Angle-Beammanoir Arago, combat proiectul. D. Dupuy îl apără.

După o scurtă discuțiune, articolele sînt adoptate succesiv. In urmă proiectul în întreg este primit cu 205 voturĭ contra 34.

EDIȚIA A TREIA

ULTIME INFORMAȚIUNI

Adevărul literar de mîine conține următorul sumar:

Coloniile școlare de *I. Theodorescu.*

Le Conte de Lisle de *C. D. Anghel.*

In Bavaria (poesie) de *Tradem.*

D'ale gazetărieĭ de *Rad.*

Iubita (fragment) de *Traian Demetrescu.*

Magnetism și hipnotism de *Dr. Y.*

Carne de căsapie de *P. Loti.*

Epidemie de holeră, dedicată D-luĭ Lascar Catargiu de *T.*

Chestia romînească în Macedonia de *Dr.* — Ultime știrĭ și telegrame.

Ilustrația: *Banca agricolă.*

Se afirmă, că D. Take Ionescu este foarte animat de ideia de a încredința D-luĭ G. Panu suplinirea catedreĭ de economie politică de la facultatea de drept din Capitală.

Această catedră va rămîne vacantă pe ziua de 1 Octombre în urma puneriĭ în retragere din oficiŭ a D-luĭ Vericeanu.

Ni se asigură că D. Dr. Stîncă va înființa în curînd în Capitală o clinică gratuită pentru maladiĭ de ochĭ.

Aceasta ar fi o mare binefacere pentru ceĭ săracĭ.

In curînd se vor distribui tuturor autorităților administrative planurile litografiate ale tipurilor de construcțiĭ de școlĭ primare urbane.

37 de comune rurale din județul Covurluiŭ aŭ fost autorizate, printr'un decret publicat în *Monitorul* de azĭ a percepe noĭ taxe comunale conform legiĭ maximuluĭ.

In curînd înfloritorul oraș Brăila va fi iluminat cu electricitate.

Iluminarea cu electricitate a orașuluĭ s'a adjudecat asupra caseĭ Georgi din Paris.

In anul acesta nu se vor ține concursurĭ la școalele normale de fete.

Concursurĭ se vor ține numaĭ pentru școalele normale de băețĭ, pentru seminare și pentru internatele liceelor.

In anul viitor, numărul locurilor vacante la școalele normale de fete din Bucureștĭ și Iașĭ, fiind destul de mare, se vor ține concursurĭ și pentru internatele celor două școlĭ normale de fete.

Bietul primar de Hușĭ, în loc să se îngrijească de salubritatea și desvoltarea orașuluĭ, a aplicat legea maximuluĭ și asupra tramwaiurilor și a tram-carelor, — lucrurĭ carĭ nu există și nicĭ nu vor exista vr'odată în Hușĭ, ci numaĭ în imaginația fecundă a D-luĭ primar Th. Tutov.

In ședința de erĭ a consiliuluĭ comunal din Iașĭ s'a admis construirea maĭ multor localurĭ de școlĭ primare.

Toate școlile vor fi numaĭ de băețĭ iar nu mixte.

Consilierul Buicliu a propus ca locuințele directorilor să se clădească deosebit de localurile școalelor, susținîndu-șĭ propunerea pe puternice considerațiunĭ igienice și pedagogice. Această propunere s'a respins.

Absolvențiĭ secțieĭ de declamație a conservatoriuluĭ din Iașĭ, s'aŭ constituit într'o trupă de comediĭ și vor face un turneŭ artistic pe la toate stațiunile balneare din țară.

Se vor opri și la Sinaia și vor juca în sala de marmoră a castelului Peleș.

Pe la finele săptămîneĭ viitoare vor sosi la Sinaia principesele Beatrice și Alexandra, surorile principeseĭ Maria.

Vor sta la Sinaia pînă la întoarcerea în țară a Regeluĭ și a Regineĭ.

Am publicat într'unul din numerile noastre trecute o informațiune privitoare la fabrica de limonadă și apă găzoasă Honigberger, arătînd că în flacoanele de limonadă ale unuĭ debitant din pasagiul BănceĭNaționale s'aŭ găsit oare-care necurățeniĭ.

D. Iohn Bolland, reprezentantul aceșteĭ fabricĭ, s'a prezintat la redacțiunea noastră și ne-a rugat să ne luăm osteneala de a vizita această fabrică spre a ne convinge de curățenia care există într'însa și de imposibilitatea d'a se strecura murdăriĭ în flacoane.

Un redactor al nostru a mers și a vizitat cu deamăruntul fabrica Honigberger care e situată în strada Fecioareĭ 9, și într'adevăr s'a convins că umplerea flacoanelor se face într'un mod foarte sistematic, ast-fel că nu se poate strecura la umplerea lor absolut nicĭ o murdărie.

D. Iohn Bolland, conducătorul fabriceĭ și succesorul D-luĭ Honigberger, care ne-a explicat toate aparatele, ne a deslușit pricinele din care cauză se găsesc cîte-odată muște saŭ murdăriĭ în flacoanele de limonadă, și care-e următorul:

Uniĭ debitanțĭ expun flacoanele la căldură, din care pricină bula care astupă flaconul de limonadă cade în jos, ast-fel că limonada fiind dulce muștele se introduc în flacoane, iar debitanțiĭ în loc să observe aceste rele, agită puțină flacoanele ast-fel că bula acoperă din noŭ flaconul însă avînd în interior muște saŭ murdăriĭ.

Am mulțămit direcțiuneĭ pentru explicațiunile date și regretăm că am atins prestigiul aceșteĭ excelente fabricĭ, maĭ ales că tot răul provine din neglijența culpabilă a debitanților.

Dr. *N. H. Theodoru Tecuciŭ* **este rugat să-șĭ achite imediat comptul pe luna Iunie; în caz contrar îĭ vom suspenda trimiterea gazeteĭ.**

ULTIME TELEGRAME

Chalons sur Marne, 15 Iulie. — *Juriul a achitat pe anarhistul Lahure care într'o cîrciumă lăudase crima luĭ Caserio.*

Paris, 15 Iulie. — Duel cu sabia între D-niĭ Clémenceau și Deschanel s'a făcut la Bois-de-Boulogne. D. Deschanel a fost rănit la fața dreaptă, la a doua lovitură.

Londra, 15 Iulie. — Principesa de Wales și fiicele sale principesele Victoria și Maria vor pleca Marțĭ la Petresburg, pentru a asista la căsătoria mareĭ ducese Xenia.

Melilla, 15 Iulie. — Niște ciocnirĭ sîngeroase s'aŭ produs între triburile Mazure și Beni-Sicar. Aŭ fost treĭ ucișĭ și vre o două-zecĭ de rănițĭ.

Viena, 15 Iulie. — *Corespondența Politică* află din Belgrad din sorginte autorisată că toate svonurile privitoare la o criză ministerială sînt fără temeiŭ.

Lyon, 15 Iulie. — Numitul Morel, chelner, a fost osîndit la *cincĭ anĭ reclusiune*, pentru participare la jafurile de la 25 și 26 Iunie.

ULTIMA ORĂ

IMPUȘCAREA LUĬ LUCACIU

Biuroul Ligeĭ culturale a primit azĭ după amiazĭ următoarea știre:

SIBIU, 16 Iulie. — **Se zvonește pe aicĭ, că Lucacĭ a fost împușcat.**

Incă treĭ noĭ condamnațĭ: Christea, Barcianu și Comșa aŭ fost adușĭ cu jandarmiĭ la temnița din Vaț.

SPECTACOLE

Grădina Dacia. — Trupa de operetă romînă, mărită cu D-niĭ Poenaru și Odiseanu, va reprezenta astă seară frumoasa operetă: **Bietul Ionatan.**

POȘTA REDACȚIEĬ

Rusu Ioan, Iașĭ. — Cu plăcere dacă va fi interesantă.

Tipografia «Nouă» Gr. Panaitescu, Pasagiul Băncei Naționale, 19.

Imprimat pe hârtia din Fabrica LETEA.

grafia «Nouă» Gr. Panaitescu, Pasagiul Băncei Naționale,